

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Brno, Horníkova 1

628 00 Brno, Horníkova 1

Identifikátor školy: 600 107 957

Termín konání inspekce: 15. – 18. únor 2005

Čj.:	17-1402/05-11081
Signatura:	kl2cy106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Brno, Horníkova 1 má 485 žáků, kteří jsou rozmístěni ve 24 třídách. Součástí školy je školní družina a školní jídelna. Zřizovatelem základní školy (dále jen ZŠ) je Statutární město Brno, Městská část Brno – Líšeň, Jírova 2, 682 00. V prostorách budovy sídlí Gymnázium Hády, s.r.o., Hudební škola Yamaha, Galerie Hády a Čiba Sport Athletic, s.r.o. Brno. Vzdělávání žáků probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16847/96-2, který je modifikován v několika třídách rozšířeným vyučováním jazyků a výtvarné výchovy. Jednou z priorit ve vzdělávání zůstává již několik let výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou umístěni ve specializovaných třídách. Ve škole se vzdělávají podle individuálních plánů také žáci integrovaní.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání ve školním roce 2004/2005
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání ve školním roce 2004/2005
- Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice na prvním stupni ZŠ, v českém jazyce, společenskovědních předmětech (dějepis, občanská výchova, rodinná výchova), matematice a chemii, hudební výchově na druhém stupni ZŠ dále v anglickém jazyce a specializovaných třídách na prvním a druhém stupni ZŠ (český jazyk) ve školním roce 2004/2005
- Přijímací zkoušky na střední školy

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z celkového počtu 36 pedagogických pracovníků nezískalo odbornou kvalifikaci 5 učitelů k výkonu přímé práce ve třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, což je vzhledem k profilaci školy a prioritám vzdělávání nepromyšlené. V rámci integrace při výuce pomáhají dva osobní asistenti. Úvazky stanovilo vedení školy jednotlivým učitelům s ohledem na jejich aprobaci.

Všichni pracovníci znají svoje kompetence. Organizace hlavní činnosti školy je dána vnitřními řády. Přestože je ve škole ustavena řada poradních a metodických orgánů (například pedagogická rada, jejíž záznamy vypovídají o efektivním jednání), organizace činnosti a provoz školy nesou známky autokratického řízení. Využívání kompetencí není dotaženo do fáze osobní zodpovědnosti v odstraňování případných nedostatků, což se objevilo například v kvalitě průkazného vedení povinné dokumentace. Provoz školy a organizace vzdělávání se předem projednávají zpravidla na poradě užšího vedení (rada ředitele), zvláště samostatně v začátku pracovního týdne se zástupkyní pro první stupeň, pak zvláště se zástupkyní pro druhý stupeň. Proto dochází ke snižování kvality přenosu informací. Veškeré interní informace jsou dostupné pro všechny zaměstnance na přehledném intranetu školy a pro veřejnost na systémově uspořádaných internetových stránkách. Činnosti a úkoly spojené zejména s dalším profesním růstem a vzděláváním pedagogických pracovníků jsou účelně dlouhodobě i krátkodobě plánované, kladně ovlivňují naplňování vzdělávacího programu. Systém hodnocení zaměstnanců je sice propracovaný, ale hodnotící kritéria nejsou objektivní. Je jich mnoho, některá z nich diskriminují mladší učitele. Platově zvýhodňují služebně starší kolegy, zejména ty, kteří mají před důchodem.

O začínající a nekvalifikované učitele je pečováno vhodně. Práce učitelů je adresně kontrolována a hodnocena podle daných pravidel. Kontrolu provádí formou hospitací ředitel školy, jeho zástupkyně, speciální pedagožky a školní psycholožka. Je účinná vzhledem k výsledkům vzdělávání, málo efektivní vzhledem ke kvalitě procesní stránky vzdělávání

a osobnostního rozvoje žáka. Podpůrné metodické orgány mají přesně stanovené kompetence, ale naplňování jejich cílů je málo zaměřeno na metodickou oblast. Kontrola jejich činností preferuje poznávací stránku vzdělávání, méně zohledňuje stránku kompetencí žáka, což je nedostatkem klíčových dokumentů připravovaného školního vzdělávacího programu.

Personální podmínky vzdělávání jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola má prostorné třídy, které vytváří s ostatním zázemím velmi dobré podmínky pro vzdělávání, mimoškolní činnost a naplňování vzdělávacího programu. Kromě dostatečně velkých kmenových tříd jsou ve škole vhodně vybavené odborné pracovny, knihovna se studovnou, dvě tělocvičny a fungující venkovní sportovní a rekreační areál. Tato část je veřejně přístupná. Volné prostory v budově jsou účelově přizpůsobeny relaxačním aktivitám žáků během přestávek. V nejvyšším poschodí je spolu s několika třídami umístěna Galerie Hády, určená také veřejnosti. Jeden z pavilonů využívá ke vzdělávání studentů Gymnázium Hády, s.r.o. V učebně hudební výchovy v odpoledních hodinách provozuje svoji činnost hudební škola Yamaha. Ve sportovním areálu organizuje sportovní aktivity pro žáky školy i širší veřejnost sportovní agentura Čiba Sport Athletic, s.r.o.

Zatímco vybavení všech odborných učeben je až nadstandardní, vybavení většiny kmenových tříd, zejména vyššího stupně je starší, málo estetické, žákovský nábytek je místy značně opotřebovaný. Jejich prostředí je pro výuku málo podnětné. Třídy na nižším stupni působily naopak příjemným a podnětným dojmem. Nový školní nábytek byl zakoupen do tří tříd.

Škola zajišťuje pro žáky vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu vhodné učebnice, učební texty, pracovní sešity a učební pomůcky. Vybavení audiovizuální technikou je dobré, přístroje jsou funkční. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají potřebné a odpovídající učební i kompenzační pomůcky. Učební pomůcky na prvním stupni ZŠ jsou většinou zastaralé a je jich málo.

Vedení školy sleduje materiálně-technické podmínky spíše jen nahodile, zejména při hospitační činnosti. Finančně náročnější opravy nebo nákupy jsou projednávány se zřizovatelem.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka většiny žáků probíhala podle vzdělávacího programu, který je realizován v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Vzdělávací program je pro některé žáky modifikován učebním plánem s rozšířeným vyučováním jazyků č.j.: 16333/96-22-21 nebo výtvarné výchovy č.j.: 2970/96-22. Učební plány korespondovaly s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Psychohygienu vzdělávání je ve škole až na nevhodné zařazení výuky anglického jazyka ve třetím a čtvrtém ročníku na poslední vyučovací hodiny.

Organizaci vyučování vůči žákům ovlivnila jejich vysoká neúčast ve výuce z důvodů chřipkové epidemie a infekčních onemocnění. Žáci byli dle ročníků spojováni do jedné třídy, vyučovací hodiny se suplovaly. Nemocní byli i učitelé.

Individuální vzdělávací plány škola vytváří pro žáky integrované do běžných nebo dyslektických tříd a pro žáky s diagnostikovanou lehčí formou poruchy učení. Tyto plány jsou dobré, směřují k nápravě poruch. Společně je zpracovávají psychologka, výchovná poradkyně, třídní nebo ostatní učitelé.

Kontrolou povinné dokumentace školy, vztahující se k průběhu a výsledkům vzdělávání za první pololetí školního roku 2004/2005, byly zjištěny nedostatky. V katalogových listech žáků druhého stupně a ve vydaném vysvědčení učitelé uvedli nepřesné nebo neúplné údaje.

Ve vnitřním řádu školy, aktualizovaném v únoru letošního roku, jsou požadovaná ustanovení připravena k zapracování, některá obsahují nadbytečné informace. Přílohou vnitřního řádu školy jsou řady odborných učeben, které obsahují organizační pokyny a pravidla bezpečnosti práce.

Žáci a rodiče žáků získávají informace včas běžnými i netradičními způsoby. Se školou lze operativně komunikovat pomocí „SMS“ zpráv. Vnější informační systém je funkční.

K zajištění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a výchovnými problémy škola zřídila Školní poradenské centrum. Pracuje v něm školní psycholožka a obě výchovné poradkyně. Mají promyšleně sestavený plán práce, který plní. Psycholožka je současně metodikem prevence sociálně nežádoucích jevů, poradkyní v oblasti vzdělávací úspěšnosti popřípadě neúspěšnosti žáků a narušených vztahů ve třídě. Zajišťuje pomocí odborníků pravidelnou canisterapii zejména pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní poradenské centrum pomáhá žákům, rodičům i ostatním pedagogům zvládat obtížné situace a výukové problémy. Velkou pozornost věnuje žákům integrovaným, s poruchami učení a zdravotně postiženým. Pracovnice centra se podílejí na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů. Na základě pravidelně prováděného screeningu poskytují pedagogům speciální informace a doporučení, které však ne všichni dostatečně využívají. Ne vždy respektují jejich odborná stanoviska, která jsou potřebná k objektivnímu hodnocení projevu a chování žáků, především žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výchovnými problémy.

První stupeň ZŠ

Český jazyk a matematika

Vzdělávací cíle vyučovacích hodin byly naplánovány v souladu se standardy zvoleného vzdělávacího programu. Příprava preferovala rozvoj poznávací složky vzdělávání, méně se zabývala osobnostním rozvojem žáků a jejich sociálními kompetencemi. To se odrazilo v kvalitě respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.

Materiální podpora, většinou s použitím mnemotechnického názoru, vyhovovala. Vybavení učebními pomůckami je pro výuku obou předmětů starší a velmi skromné, učitelé si je musí vytvářet většinou sami. Didaktická technika nebyla využita. Učebny působily příjemným a podnětným dojmem. Používané učebnice byly vhodné.

Organizace a psychohygiena sledované výuky byla účelně řízena nejvíce v nižších třídách. Frontální práce s dominantním postavením učitele, která převládala, se vzhledem k činnosti a učebním aktivitám žáků střídala s prací ve skupinách nebo ve dvojicích. Byla méně účinná než spolupráce ve skupinách. V nich se žáci aktivněji zapojovali do učebních činností. Individuální práce byla pojata správně, ale v případě spojených ročníků neefektivní a pro žáky velmi zátěžová. V mluvnici žáci prokazovali dobré až velmi dobré jazykové znalosti, dovedli rychle reagovat na pravopisné jevy, psali úhledně, četli předložené texty na úrovni odpovídající jejich věku. V matematice zvládali velmi dobře základní početní výkony v příslušných oborech násobilky a oborech přirozených čísel.

Díky účinné motivaci žáci pracovali se zájmem. Motivační vliv mělo také pozitivně stimulující hodnocení jejich výkonů. Pouze ojediněle se objevila nežádoucí argumentace, při níž byl zbytečně zdůrazňován neúspěch žáka.

Vzdělávací klima bylo ryze pracovní, žáci vědomě akceptovali dohodnutá pravidla chování. Byli ukázněni a v interakci a komunikaci s vyučujícími velmi slušní. Vzhledem k převažující

roli učitele neměli žáci k prezentaci svých názorů příliš mnoho možností (kromě komunitního kruhu, diskuze). Rozvoj komunikativních dovedností měl ve sledované výuce rozdílnou úroveň.

Závěrečné shrnutí a hodnocení práce celé třídy působilo povzbuzujícím dojmem, adresné individuální hodnocení mělo větší význam, bylo efektivnější. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se vyskytlo pouze v jednom případě.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v českém jazyce a matematice celkově dobré.

Druhý stupeň ZŠ

Český jazyk

Srozumitelné a reálné vzdělávací cíle vhodně navazovaly na dříve probrané základní učivo. Výchovně byly využity zejména v hodinách literatury a slohu. Rozsah tématu odpovídal učebním osnovám, ale úkoly nebyly účelně diferencovány vzhledem k individuálním možnostem žáků.

Výuka probíhala v méně podnětných, ale čistých a estetických kmenových třídách velikostí a vybavením odpovídajících počtu žáků i charakteru činností. Práce s učebnicemi, doplňujícími materiály, jazykovými příručkami a magnetickou tabulí byla volena efektivně.

Při odborně a věcně správně vedené výuce se v aplikovaných metodách a formách práce kladně odrážely mnohaleté pedagogické zkušenosti učitelů. Ve většině hodin se dařilo žáky aktivizovat společným vyvozováním učiva, zajímavou individuální nebo skupinovou prací i správnou aplikací jejich dosavadních znalostí. Žáci reagovali na podněty učitelů pružně, byli zvyklí pracovat v týmu a prokazovali velmi dobré jazykové, čtenářské a stylistické dovednosti. Metody a formy práce odpovídaly charakteru učiva, ale často nezohledňovaly individuální možnosti žáků. Přiměřené tempo výuky přispívalo k vytváření příznivé psychohygieny vzdělávání.

Žáci se zájmem spolupracovali s učiteli. Při chybném řešení hledali příčinu neúspěchu. K odstranění nedostatků a zároveň k upevnění učiva uváděli další analogické příklady. V literární výchově a slohu sehrála motivační funkci výuka prožitkem. Pozitivní zhodnocení práce v závěru vyučovacích hodin anebo zadání netradičních úkolů v jejich průběhu bylo pro žáky velmi povzbuzující.

Vzájemné tolerantní vztahy napomáhaly k vytváření příznivého učebního prostředí. Žáci respektovali stanovená pravidla a chovali se pěkně. Širší komunikativní dovednosti rozvíjeli zejména v literární výchově a slohu, avšak ne vždy byl jejich projev dostatečně učiteli kultivován.

Hodnocení žáků probíhalo nejčastěji pochvalou, klasifikace byla vždy zdůvodněná. Učitelé s žáky rozebírali nedostatky, sledovali jejich pokrok, ale ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení je důsledně nevedli.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v českém jazyce na velmi dobré úrovni.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova, rodinná výchova)

Obsahová složka vzdělávání vycházela z učebních osnov. Specifikované cíle však málo respektovaly rozdílné schopnosti žáků jazykových, běžných a dyslektických tříd.

Učební prostředí umožnilo plnit cíle vzdělávacího programu. Žáci využívali názorné učební pomůcky, učebnice, mapy, obrazový materiál a jiné zdroje informací. Poslechová nahrávka přispěla k názorné výuce a psychohygieně.

Vyučování bylo účelně organizované, nové poznatky žáci získávali vyvozováním, srovnáváním, samostudiem, kooperativními technikami učení i vlastními zkušenostmi.

Aktivně se podíleli na splnění cílů. Prokazovali znalosti i dovednosti v souladu se standardy základního vzdělávání. Nové poznatky většinou uměli správně zařadit do společenských a historických souvislostí. Díky častému střídání učebních činností se vyučování nejevilo jako zátěž, i když cílená relaxace byla zařazena jen zřídka.

Žáci se do výuky zapojovali, ochotně komunikovali s učiteli. Silnou motivací pro ně byla vlastní výroba jednoduchých pomůcek a příprava doplňujících učebních zdrojů. Přirozená motivace účinně podporovala zájem žáků o učení.

V příznivé pracovní atmosféře žáci dokázali efektivně vzájemně komunikovat. Měli dostatek prostoru k samostatnému přemýšlení a prezentaci vlastních názorů.

Hodnocení výsledků práce mělo charakter motivačního posilování. Učitelé respektovali odlišnou pohotovost a vyjadřovací schopnosti žáků, učili je akceptovat názory. I když hodnocení učiteli mělo kladný vliv na úspěšné učení žáků, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáci většinou neměli možnost využívat.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly velmi dobrou úroveň.

Matematika a chemie

Stanovené vzdělávací cíle rozvíjely vědomosti a dovednosti žáků. Naplánovaná výuka byla připravená velmi dobře a směřovala k jejich naplnění. Příprava na výuku, s výjimkou matematiky v dyslektických třídách, však málo zohledňovala individuální vzdělávací potřeby žáků.

Chemii se vyučovalo v odborné učebně, matematice v kmenových třídách. Podnětnost učebního prostředí a názornost výuky byla v obou případech vzhledem k činnostní výuce zajištěna na potřebné úrovni.

Ve výuce se objevilo interaktivní učení a účelně organizovaná práce. Žáci uměli efektivně využít dříve osvojených znalostí a hledat příčinné souvislosti mezi poznatky z teorie a praxe. Při procvičování a upevňování nového učiva dokázali používat správné učební a názorné pomůcky, jejich pracovní návyky byly na velmi dobré úrovni.

O výuku obou předmětů projevovala většina z nich zájem. V diskusi se řešily problémy, které souvisely s praktickým životem, zejména chemickými reakcemi v přírodě. Prokazovali dovednost aplikovat geometrické učivo v zadaných úlohách

Byli ukáznění, respektovali stanovená pravidla jednání. Chyběl jim pouze prostor pro diskusi a vyslechnutí názoru druhého. Příležitosti prezentovat své názory nebo zkušenosti z praxe měli však jen neaktivnější. Komunikace mezi žáky a učitelem byla spontánní.

Při hodnocení výsledků práce žáků se v průběhu konaných činností objevila účinná pochvala. Ke vzájemnému hodnocení s výjimkou hodnocení jedné samostatné práce v matematice nedocházelo.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a chemii měly celkově velmi dobrou úroveň.

Hudební výchova

Vzdělávací cíle byly naplánované dle tematických plánů učiva, které byly v souladu s učebními osnovami. Jednalo se o rozvoj nových poznatků, částečně o upevnění dovedností žáků.

Hudební výchova probíhala v odborné učebně, která byla svojí výzdobou a vybavením pro výuku podnětná. Chyběl však vhodný prostor pro činnost pohybovou a instrumentální, což negativně ovlivnilo kvalitu hry na některé hudební nástroje. K zefektivnění vyučovacího procesu přispělo využívání poslechových skladeb a audiotechniky.

V převažující míře se žáci učili vědomě vnímat hudbu a obohacovat si znalosti z hudebních dějin a nauky. Metoda řízeného rozhovoru mezi učitelkou a žáky byla doplněna vhodně zvolenými hudebními ukázkami. Náviku nové písně předcházela příprava správného dýchání, hlasová a intonační. Provedení bylo po odborné a věcné stránce správné. Zpěv žáků byl pouze jednohlasý, vždy podporován kvalitním klavírním doprovodem. V některých třídách se žáci aktivně ujali hry na jednoduché orffovské nástroje. Psychohygienické podmínky byly až na výjimku vytvořeny v žádoucí podobě. Závěru výuky chybělo stručné shrnutí učiva a zhodnocení průběhu hodiny.

Vstupní motivace se nevyskytla. Pochvala a povzbuzení žáků se objevily zřídka.

Výkony žáků byly hodnoceny slovně, výjimečně klasifikované. Vynikající hodnocení čtených aktualit neodpovídalo kvalitě předvedených výkonů. K sebehodnocení ani vzájemnému hodnocení neměli žáci příležitost.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově měly celkově dobrou úroveň.

První a druhý stupeň ZŠ

Anglický jazyk

Naplánované vzdělávací cíle rozvíjely především vědomosti, pouze okrajově dovednosti. Bezprostřední příprava vyučujících byla v některých hodinách velmi dobrá, jindy metodicky nepromyšlená. Vzhledem k velké absenci žáků i učitelů byly třídy operativně spojené, jednalo se o suplování.

Výuka probíhala v kmenových třídách a školní družině. Učební prostředí nebylo výzdobou vkusné a pro výuku anglického jazyka podnětné. Tato skutečnost ztěžovala práci vyučujících, názornost byla potlačena. Pouze jazyková učebna, ve které proběhla jedna vyučovací hodina, působila motivačně a podnětně. K materiální podpoře a názoru posloužily nakopírované texty, karty se slovní zásobou, zvukové nahrávky a vhodné učebnice.

Kvalita výuky v jednotlivých třídách byla rozdílná. Organizaci vyučování se podařilo vnitřně strukturovat v závislosti na učivu a individualitě vyučujících. Objevila se práce skupinová a ve dvojicích. V takových činnostech byli žáci mimořádně aktivní a prokazovali dobré jazykové znalosti. U žáků se specifickými poruchami učení převažoval písemný projev, což nebylo vhodné. Ve třídě s rozšířenou výukou cizích jazyků (IX. třída) nevykazovali někteří žáci odpovídající znalosti. Nové učivo bylo předkládáno v přiměřeném rozsahu a srozumitelným způsobem. Základní psychohygienické podmínky se podařilo zajistit na dobré úrovni. Relaxace zabraňovala únavě, byla zařazena včas. Použité metody a formy práce však jen málo směřovaly k rozvoji řečových dovedností žáků. Výuka probíhala spíše v českém než anglickém jazyce. Žáci neměli prostor k přirozenému dialogu nebo modelovým situacím v angličtině.

K motivaci a udržení pozornosti žáků přispěly účelné hry, písničky, časté střídání činností a průběžná slovní ocenění.

Většina konverzace a komunikace byla založena na otázkách a odpovědích. Verbální projev učitelky byl přirozený, vystupování vstřícné a komunikace se žáky až na výjimku bezproblémová. Žáci se chovali, až na jednu třídu na prvním stupni, ukázněně. Zde se nedokázali soustředit, byli nadměrně hluční.

Hodnocení probíhalo běžným ústním způsobem na dobré úrovni. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení se nevyskytlo. Závěr vyučovacích hodin postrádal shrnutí učiva, celkové zhodnocení práce jednotlivců a celé třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce byly celkově dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve specializovaných třídách (český jazyk)

Nové učivo z českého jazyka vhodně navazovalo na dříve získané poznatky. Vzdělávací cíle, které měly být v rámci probíraného tématu splněny, nebyly zejména u žáků druhého stupně ZŠ ujasněny vzhledem k jejich výrazně rozdílným individuálním potřebám a možnostem. Příprava se neopírala důsledně o odborná vyšetření, která měli učitelé k dispozici.

Materiální podpora ve sledovaných hodinách byla rozdílná. Názorné i speciální pomůcky účelně využívali mladší žáci, starší pracovali převážně s učebnicemi a pracovními listy. Učitelé použili učební pomůcku k účinnější motivaci a lepšímu názoru jen občas.

Průběžná motivace podporovala aktivitu žáků, která se však, zejména u starších s větším rozsahem postižení, rychle vytrácela. Bylo to způsobeno méně efektivní frontálně organizovanou výukou, při které všichni plnili stejné úkoly. Přestože bylo žákům umožněno postupovat vlastním tempem, nároky některých učitelů na ně přesahovaly jejich individuální možnosti. Relaxace byla často zařazována až v závěru vyučovací hodiny, proto se žáci dokázali během výuky soustředit jen ztěží.

Žáci byli zvyklí na řízený rozhovor a samostatnou práci. Ojedinele se vyskytla práce ve dvojici nebo větší skupině, která podpořila schopnost žáků samostatně myslet a rozhodovat se. Méně se objevovalo reedukační cvičení. Prováděno však bylo metodicky správně.

Ve výuce převažovala verbální role pedagogů. V nižších ročnících, i přes přetrvávající poruchy komunikativních schopností, byli žáci v mluvním projevu otevření a přirození. Komplexní péči v této oblasti jim škola vhodně zajišťuje systematickou logopedickou péčí. Starší žáci i přes snahu pedagogů odpovídali na položené otázky jednoslovně.

Hodnocení ve třídách bylo pozitivně laděné, se snahou povzbudit žáky pro další práci. Ojedinele však pedagog nevhodně zdůraznil neúspěch žáka, který přímo souvisel s druhem a rozsahem jeho postižení. K vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáci cíleně vedeni nebyli. Slovní hodnocení bylo využíváno na základě souhlasu rodičů.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve specializovaných třídách dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání prostřednictvím prověrek, testů a zkoušením. Výsledky se statisticky shromažďují. Chyby, úspěchy nebo případné neúspěchy se daří ve škole identifikovat. Získaná data z oblasti výsledků vzdělávání však škola zatím neanalyzuje. Systematická evaluační činnost se ve škole neprovádí.

Výsledky vzdělávání jsou zapracovány ve výroční zprávě o činnosti školy, zveřejňují se ve společných prostorách budovy a na internetových stránkách školy. Vedení školy se při jejich prezentaci soustředí na úspěšnost žáků při přijímacích řízeních na střední školy.

Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole byly celkově na dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola je zařazena do projektu „Tvořivá škola“. V uplynulém období začala vytvářet vlastní „Školního vzdělávací program“. V následujícím školním roce se přihlásila k jeho ověřování v praxi. Dlouhodobě a úspěšně je zapojena do projektu „Sokrates“. V současnosti se podílí na projektu „Občan a škola“, jehož cílem je výchova dětí k rozvoji regionu, v němž žijí. Výsledkem snažení všech tříd vznikl časopis Ekostav s ekologickou tematikou, který získal 1. místo v národním kole mezinárodní soutěže vyhlášené v souvislosti s rozšířením Evropské unie.

Daří se spolupráce s Radou školy rodičů a mimoškolními institucemi. Výsledky specifické práce školní psychologů jsou k dispozici pedagogům, žákům i jejich rodičům. Ta provádí

mimo jiné konzultační i skupinové činnosti a organizuje terapie pro žáky specializovaných tříd.

Na veřejnosti se škola velmi dobře prezentuje kulturními, sportovními a společenskými akcemi. K nejvýznamnějším patří „Valentýnský ples“, pravidelná představení divadelního souboru, četné vernisáže, výstavy líšeňských výtvarníků a další. Pro své žáky organizuje každoročně kolem 30 zájmových útvarů.

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem Přijímací zkoušky na střední školy. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Výkaz Škol (MŠMT) V3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 27. září 2004
2. Příloha k výkazu o základní škole o speciálních-specializovaných třídách podle stavu k 30. září 2004 ze dne 27. září 2004
3. Rozhodnutí č. j. 22 836/04-21 ze dne 16. července 2004, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2004
4. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2004/2005
5. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005
6. Katalogové listy všech žáků ve školním roce 2004/2005
7. Osobní dokumentace žáků, zařazených ve školním roce 2004/2005 do specializovaných tříd
8. Účast na školeních, seminářích a kurzech učitelů ve školním roce 2004/2005
9. Tematické a časové plány učiva všech učitelů ve školním roce 2004/2005
10. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
11. Hospitační záznamy ředitele školy a zástupců ředitele školy ve školním roce 2004/2005
12. Vysvědčení všech tříd za 1. pololetí školního roku 2004/2005
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
14. Koncepce ZŠ Brno, Horníkova 1 ze dne 21. září 2003
15. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2004/2005
16. Vnitřní řád školy ZŠ Brno, Horníkova 1 aktualizovaný dne 5. února 2005
17. Všeobecný řád vyučovacího dne – aktualizovaný 5. února 2005
18. Seznam pedagogických pracovníků podle osobních čísel – školní rok 2004/2005
19. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků – školní škol 2004/2005
20. Přidělení funkcí a úkolů – 2004/2005 – bez uvedení data
21. Přehled vedoucích metodického sdružení a předmětových komisí ve školním roce 2004/2005
22. Organizace školního roku 2004/2005 ze dne 10. prosince 2004
23. Plán práce školy ve školním roce 2004/2005 – bez uvedení data
24. Dlouhodobý plán – ZŠ Horníkova 1, 628 00 Brno – bez uvedení data
25. Provozní řády odborných učeben a pracovišť (tělocvičny, cvičné kuchyně, jazykové učeny, školní dílny, školního hřiště, učebny chemie, fyziky, přírodopisu, školní jídelny) ze dne 7. října 2004
26. Předmětová komise fyziky – zápisy ve školním roce 2004/2005

27. Učební plán pro 6.- 9. ročník – běžné dyslektické třídy ve školním roce 2004/2005
28. Učební plán pro 3. – 9. ročník – třídy s rozšířeným vyučováním jazyků ve školním roce 2004/2005
29. Učební plán pro 3. – 9. ročník – třídy s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy ve školním roce 2004/2005
30. Rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005
31. Deník o žácích tříd 2. stupně ZŠ ve školním roce 2004/2005
32. Žákovské knížky – vybraný vzorek ve školním roce 2004/2005
33. Písemné práce z českého jazyka ve školním roce 2004/2005
34. Písemné práce z matematiky ve školním roce 2004/2005
35. Zapojení školy do projektů a mezinárodní spolupráce ve školním roce 2004/2005
36. Spolupráce školy s dalšími subjekty ve školním roce 2004/2005
37. Zájmové útvary a nepovinné předměty ve školním roce 2004/2005
38. Inspekční zpráva Čj. 122 349/2000-05094 ze dne 15. – 19. května 2000

ZÁVĚR

Předností personálních podmínek je skutečnost, že většina učitelů v pedagogickém sboru splňuje kvalifikační předpoklady a podmínky pro to, aby docházelo k naplňování cílů vzdělávacího programu. Škola však vytváří modifikovanými učebními plány velmi širokou vzdělávací nabídku. Chce na jedné straně uspokojit vzdělávací potřeby žáků se specifickými vzdělávacími schopnostmi a potřebami, na straně druhé hodlá zabezpečit žákům talentovaným kvalitnější základní vzdělání rozšířeným vyučováním jazyků nebo výtvarné výchovy. Tato profilace je poněkud protichůdná a vzhledem k trendům individualizovaného vzdělávání málo efektivní. Ne všichni učitelé se dokáží v této skutečnosti dobře orientovat. To se promítá do celkového stylu výuky, metodické činnosti a do organizace vzdělávání vůči zaměstnanců i žákům. Řízení školy je i přes uvedené nedostatky funkční. Materiální podmínky umožňují naplňovat vzdělávací program, jsou na velmi dobré úrovni a postupně se zlepšují. Rezervy zůstávají pouze v systematické kontrole stavu učebních pomůcek, které zejména na prvním stupni scházejí.

Vzdělávání, jeho průběh a výsledky byly částečně ovlivněny vyšší absencí žáků i učitelů ve škole a to z důvodů nemoci. Lepších výsledků žáci dosahovali při činnostním vyučování, kooperativních učebních technikách, při práci ve skupinách. Při takových činnostech rozvíjeli mimo znalosti a vědomosti především svoje schopnosti a klíčové kompetence, tedy celkově svoji osobnost. Ve vzdělávacím procesu však převažuje více role učitelů a frontální styl výuky. Při něm měli žáci menší možnost zapojovat se aktivněji do vzdělávání, nebyli vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení nebo sebereflexi.

Ve specializovaných třídách došlo od poslední inspekce v některých oblastech k mírným posunům. Efektivita učení zejména starších žáků je snížena tím, že učitelé málo diferencují vzdělávací cíle vzhledem k rozdílným individuálním předpokladům žáků a jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ČŠI

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Petr Záborský	Petr Záborský, v.r.
Členové týmu	Mgr. Ladislava Hodonská	Ladislava Hodonská, v.r.
	PaedDr. Hana Sedláčková	Hana Sedláčková, v.r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková, v.r.
	Mgr. Zdeňka Vladíková	Zdeňka Vladíková, v.r.

V Hodoníně dne 28. února 2005

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 3. 2005

Razítko školy

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jan Pokorný	Jan Pokorný, v.r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu: Jihomoravský inspektorát, Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel MČ Brno-Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno	2005-04-19	12-1008/05/93-986
Školská rada Zdeněk Ševčík Hochmanova 6, 628 00 Brno	2005-04-19	12-1008/05/93-986

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.

Stanovisko České školní inspekce k připomínkám ředitele

-